

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

29 грудня 2020 р.

Київ

№ 839-р

Про розгляд справи № 500-26.15/59-20-ДД
про державну допомогу

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши справу № 500-26.15/59-20-ДД (далі – Справа) про державну допомогу та подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги про попередні результати розгляду справи від 15.12.2020 № 500-26.15/59-20-ДД/589-спр,

ВСТАНОВИВ

1. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (1) Департаментом адміністративних послуг та споживчого ринку Харківської міської ради (далі – Департамент, Надавач) відповідно до статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано Повідомлення на Портал державної допомоги.
- (2) Антимонопольний комітет України (далі – Комітет) листом від 30.04.2020 № 500-29/09-6432 залишив Повідомлення без руху та запитав додаткову інформацію.
- (3) Департаментом надано додаткову інформацію на Портал державної допомоги (вх. № 1505-ПДД/4 від 19.05.2020).
- (4) Листом від 11.06.2020 № 500-29/09-8367 Комітетом було направлено запит про надання додаткової інформації.
- (5) Департаментом направлено відповідь листом від 25.06.2020 № 973/0/504-20 (вх. № 5-09/8335 від 30.06.2020).
- (6) Департаментом листом від 01.07.2020 № 973/1/504-20 (вх. № 5-09/8461 від 06.07.2020) надано додаткову інформацію.
- (7) За результатами розгляду Повідомлення розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 17.07.2020 № 09/195-р розпочато розгляд Справи для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції. Листом Комітету від 17.07.2020 № 500-29/09-10037 направлено копію розпорядження на адресу Департаменту. На офіційному вебпорталі Комітету

опубліковано інформацію про початок розгляду справи про державну допомогу із зверненням до всіх заінтересованих осіб щодо подання ними протягом 30 календарних днів вмотивованих заперечень та зауважень щодо надання державної допомоги та іншої інформації у зв'язку з розглядом Справи.

- (8) Листом від 14.08.2020 № 966 (вх. № 8-01/10649 від 18.08.2020) на адресу Комітету надійшли заперечення та зауваження заінтересованої особи – приватного акціонерного товариства «Концерн АВЕК та Ко» (далі – ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко») із клопотанням про залучення його до справи третьої особи.
- (9) Листом від 20.08.2020 № 500-26.15/09-11495 направлено заперечення та зауваження заінтересованої особи Надавачу.
- (10) Листом від 28.08.2020 № 500-29/09-11853 Департаменту, ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко», комунальному підприємству «Міський торговий ринок» направлено розпорядження державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 27.08.2020 № 09/241-р про визнання ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» третьою особою у Справі.
- (11) Листом Комітету від 07.09.2020 № 500-29/09-12174 направлено вимогу про надання інформації Департаменту (далі – Вимога).
- (12) Департаментом направлено відповідь листом від 16.09.2020 № 1451/0/504-20 (вх. № 5-01/12030 від 17.09.2020) на заперечення та зауваження заінтересованої особи.
- (13) Департаментом 01.10.2020 за вих. № 1565/0/504-20 направлено лист (вх. № 5-09/12672 від 01.10.2020) щодо продовження строку надання відповіді на Вимогу.
- (14) Листом Комітету від 07.10.2020 № 500-29/09-13627 продовжено термін надання відповіді на Вимогу до 15.10.2020 включно.
- (15) Департаментом листом від 15.10.2020 № 1653/0/504-20 (вх. № 5-09/13355 від 16.10.2020) надано відповідь на Вимогу.
- (16) Департаментом листом від 10.11.2020 № 1653/1/504-20 (вх. від 13.11.2020 № 5-09/1147-кі) направлено додаткову інформацію у Справі (містить конфіденційну інформацію).
- (17) Департаментом листом від 01.12.2020 № 1869/0/504-20 (вх. від 01.12.2020 № 5-01/15770) направлено додаткову інформацію у Справі.
- (18) Листом Комітету від 15.12.2020 № 500-29/09-17212 комунальному підприємству «Міський торговий ринок» направлено Подання про попередні результати розгляду справи (далі – Подання).
- (19) Листом Комітету від 15.12.2020 № 500-29/09-17213 ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» направлено Подання.
- (20) Листом Комітету від 15.12.2020 № 500-29/09-17211 Департаменту направлено Подання.
- (21) Листом від 16.12.2020 № 1984/0/504-20 (вх. № 5-01/16820 від 17.12.2020) Департаментом повідомлено про відсутність пропозицій та зауважень.

(22) Листом від 16.12.2020 № 201 (вх. № 8-01/16777 від 16.12.2020) комунальним підприємством «Міський торговий ринок» повідомлено про відсутність пропозицій та зауважень.

(23) Листом від 21.12.2020 № 1245 (вх. № 8-01/16991 від 21.12.2020) ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» направлено зауваження та заперечення до Подання.

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

(24) Департамент адміністративних послуг та споживчого ринку Харківської міської ради (далі – Надавач) (61002, Харківська обл., м. Харків, вул. Чернишевська, буд. 26, ідентифікаційний код юридичної особи 34468472).

2.2. Отримувач підтримки

(25) Комунальне підприємство «Міський торговий ринок» (далі – КП «Міський торговий ринок», Підприємство, Отримувач) (61003, м. Харків, пров. Соборний, буд. 1, ідентифікаційний код юридичної особи 41327291).

2.3. Третя особа

(26) Приватне акціонерне товариство «Концерн АВЕК та Ко» (61002, м. Харків, вул. Сумська, буд. 70, ідентифікаційний код юридичної особи 22649344).

2.4. Мета (ціль) підтримки

(27) Метою (ціллю) підтримки є спрямування дій органів місцевого самоврядування, суб'єктів малого підприємництва, громадських об'єднань підприємців, а також установ ринкової інфраструктури на створення сприятливих умов для активізації підприємницької діяльності та поліпшення інвестиційного клімату; забезпечення конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва та підвищення його ролі у вирішенні завдань прискореного соціально-економічного розвитку міста, формування і впровадження ефективної системи його обслуговування, підтримки й захисту шляхом концентрації фінансових та матеріально-технічних ресурсів.

2.5. Очікуваний результат

(28) Сприяння розширенню системи ринкових відносин насамперед у результаті сприяння збільшенню кількості суб'єктів ринку, підвищення кваліфікації, залучення більш широких кіл населення до системи підприємництва та торгівлі, спонукання розвитку конкуренції в підприємстві, удосконаленню і диверсифікації ринкової структури в економіці, забезпечення зайнятості населення шляхом підтримки підприємницької ініціативи громадян.

2.6. Форма підтримки

(29) Капітальні видатки на будівництво.

- (30) Фінансування спрямовується на нове будівництво багатофункціонального торговельного комплексу по проспекту Льва Ландау, 182 у місті Харкові (далі – багатофункціональний комплекс).

2.7. Обсяг підтримки

- (31) Загальний обсяг підтримки становить 109 837 064,00 грн.

2.8. Правова підстава для надання підтримки

- (32) Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (33) Закон України «Про благоустрій населених пунктів».
- (34) Рішення 16 сесії Харківської міської ради 7 скликання від 08.11.2017 № 834/17 «Про затвердження Програми підтримки розвитку підприємництва у м. Харкові на 2018-2022 роки».
- (35) Рішення 32 сесії 7 скликання Харківської міської ради від 18.12.2019 № 1954/19 «Про затвердження кошторису витрат на виконання Програми підтримки розвитку підприємництва у м. Харкові на 2018-2022 роки за рахунок коштів бюджету міста Харкова на 2020 рік» (далі – Програма).
- (36) Проект рішення Харківської міської ради «Про внесення змін до кошторису витрат на виконання Програми підтримки розвитку підприємництва у м. Харкові на 2018-2022 роки за рахунок коштів бюджету міста Харкова на 2020 рік».

2.9. Тривалість підтримки

- (37) З 01.01.2020 по 31.12.2020.

3. ІНФОРМАЦІЯ, ОТРИМАНА ПІД ЧАС РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (38) Відповідно до Програми підтримки розвитку підприємництва в місті Харкові на 2018-2022 роки, затвердженої рішенням Харківської міської ради від 08.11.2017 № 834/17, її головною метою є спрямування дій органів місцевого самоврядування, суб'єктів малого підприємництва, громадських об'єднань підприємців, а також установ ринкової інфраструктури на створення сприятливих умов для активізації підприємницької діяльності та поліпшення інвестиційного клімату за рахунок впровадження на місцевому рівні заходів із дебіюрократизації та дерегуляції бізнесу; забезпечення конкурентоспроможності малого й середнього підприємництва та підвищення його ролі у вирішенні завдань прискореного соціально-економічного розвитку міста; формування і впровадження ефективної системи його обслуговування, підтримки й захисту шляхом концентрації фінансових, матеріально-технічних ресурсів, виробничого й наукового потенціалу.

3.1. Багатофункціональний комплекс

- (39) Відповідно до отриманої від Надавача інформації метою забезпечення відповідно до генерального плану міста Харкова швидкісного транспортного сполучення центральної частини міста із Салтівським житловим масивом, на виконання рішення 29 сесії Харківської міської ради 7 скликання від 21.08.2019

№ 1648/19 «Про внесення змін до Програми економічного і соціального розвитку міста Харкова на 2019 рік в частині розділу «Будівництво та реконструкція доріг і інженерних об'єктів на них», 30 сесією Харківської міської ради 7 скликання 16.10.2019 прийнято рішення № 1804/19 «Про будівництво магістралі загальноміського значення від вул. Академіка Павлова до вул. Мойсеївської у місті Харкові». Вказаним рішенням Департаменту будівництва і шляхового господарства Харківської міської ради доручено вжити заходів щодо будівництва об'єктів: магістраль загальноміського значення на ділянці від вул. Академіка Павлова до метромосту в м. Харкові; міст з підходами через р. Харків у районі вул. Пантелеймонівської та вул. Шацької у місті Харкові; магістраль загальноміського значення на ділянці від вул. Мойсеївської до метромосту в місті Харкові. Будівництво перелічених об'єктів передбачено генеральним планом міста Харкова 1953, 1986, 2004 та 2013 років та є нагальною потребою для розв'язання проблеми навантаження міських доріг; водночас будівництво буде здійснено на земельних ділянках, на яких розташовано близько 2000 торговельних об'єктів торговельного центру «Барабашово» (далі – ТЦ «Барабашово»). Відповідно до Програми передбачено будівництво нового багатофункціонального комплексу.

- (40) На думку Надавача, саме будівництво нового багатофункціонального комплексу, кошти на яке передбачено Програмою, покликане забезпечити захист інтересів підприємців, чії об'єкти розташовано в зоні будівництва. Забезпечивши можливість продовжити діяльність із торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами на ринку значній кількості підприємців, чії права можуть бути ущемлені, виконання Програми забезпечить збереження значної кількості робочих місць суб'єктів малого та середнього підприємництва.
- (41) За інформацією від Надавача, видатки на будівництво становлять 109 837 064,00 грн та спрямовуватимуться на будівництво таких об'єктів багатофункціонального комплексу:

Вид об'єкта	Вартість будівництва, грн	% у структурі витрат
Капітальні будови	26 521 411,00	24, 15
з них:		
- Блок №1	9 726 778,00	8,86
- Блок №2	9 645 383,00	8,78
- Блок № 3	7 149 250,00	6,51
Блоки торговельних кіосків №№ 4-12	56 935 183,00	51,84
Зовнішні внутрішньомайданчикові інженерні мережі	6 562 110,00	5,97
з них:		
- вода	891 660,00	0,82
- поб. каналізація	1 310 145,00	1,19
- зливової каналізація	1 684 750,00	1,53
- електропостачання	825 370,00	0,75
- теплопостачання	1 850 185,00	1,68
Благоустрій (асфальт), у тому числі:	19 818 360,00	18,08
- гостюва парковка на 365 маш/місць	11 575 063,00	10,54
- проїзди/проходи	8 243 297,00	7,50
Всього	109 837 064,00	100 %

- (42) Надавач повідомив, що будівельні організації для будівництва багатофункціонального комплексу, а також залучення суб'єктів господарювання, які будуть надавати інженерно-консультаційні послуги у галузі будівництва (виконання функцій замовника, включаючи технічний нагляд), будуть визначені на конкурсних засадах відповідно до положень Закону України «Про публічні закупівлі» шляхом проведення процедури відкритих торгів у системі «ProZorro».

- (43) За інформацією Надавача, фінансування робіт із будівництва комплексу заплановано на умовах післясплати на підставі актів виконаних робіт за договорами, укладеними в результаті проведення процедури відкритих торгів. При цьому, у випадку якщо в результаті проведення відкритих торгів буде обрано переможця з найбільш економічно вигідною пропозицією, і цінова пропозиція буде нижчою від початкової, перерахування коштів для оплати на рахунок Отримувача, відкритий в Управлінні Державної казначейської служби України, буде здійснено в обсязі, визначеному за результатами цінового аукціону. При цьому, оскільки фінансування Отримувача здійснюватиметься на рахунок, відкритий в управлінні державної казначейської служби України (далі – УДКСУ), точний обсяг фінансування визначатиметься лише на підставі укладених із підрядними організаціями договорів. Це повністю виключатиме використання Отримувачем коштів, отриманих на будівництво багатофункціонального комплексу, на будь-які інші напрями, не передбачені Програмою.
- (44) Будівництво багатофункціонального комплексу заплановано на 2021 рік. Після завершення будівництва багатофункціональний комплекс буде передано на баланс Отримувача на праві господарського відання для подальшого надання в оренду торговельних об'єктів комплексу зацікавленим суб'єктам господарювання. Власником комплексу залишатиметься територіальна громада міста Харкова. Крім того, Надавач повідомив, що Отримувач здійснюватиме відбір орендарів торговельних об'єктів багатофункціонального комплексу на умовах аукціону в системі «Prozorro.Продажі».
- (45) Отже, на думку Надавача, підприємці, зокрема, які втратять свої торговельні об'єкти на території ТЦ «Барабашово», зможуть отримати в оренду торговельні об'єкти за результатами аукціону на право оренди в системі «Prozorro.Продажі»
- (46) За інформацією від Надавач, 70 % загального обсягу надходжень, отриманих від передання торговельних об'єктів багатофункціонального комплексу в оренду, яка здійснюватиметься через систему «Prozorro. Продажі», перераховуватимуться до місцевого бюджету, 30 % – на покриття витрат Отримувача.

3.2. КП «Міський торговий ринок»

- (47) Відповідно до пункту 2.2 розділу 2 Статуту, затвердженого заступником директора Департаменту – начальником Управління комунального майна та приватизації Департаменту економіки та комунального майна Харківської міської ради 30.09.2019 (далі – Статут), КП «Міський торговий ринок» є комунальним комерційним підприємством, діє в умовах конкурентного ринку, виконує роботи та надає послуги з метою отримання прибутку.
- (48) Відповідно до пункту 3.1 розділу 3 Статуту метою діяльності КП «Міський торговий ринок» є задоволення потреб та реалізація інтересів територіальної громади міста Харкова шляхом надання послуг і створення для продавців та покупців належних умов торгівлі на спеціально відведених для цієї мети території, здійснення іншої господарської діяльності, передбаченої Статутом.
- (49) Відповідно до пункту 3.2 розділу 3 Статуту КП «Міський торговий ринок» здійснює такі види діяльності:
- надання на платній основі юридичним і фізичним особам спеціально облаштованих місць на території ринку для провадження торговельної та/або виробничо-торговельної діяльності, бронювання торговельних місць;
 - організація та створення на території ринку передбачених чинним законодавством України умов суб'єктам господарювання та громадянам для оптової та роздрібної

- торгівлі;
- надання в користування або оренду складських, торговельних і інших площ, тимчасових споруд торговельного, виробничого чи іншого призначення;
 - прокат торговельного інвентарю та обладнання;
 - надання соціально-побутових послуг відвідувачам ринку, суб'єктам господарювання та громадянам, які здійснюють торгівлю на ринку;
 - надання адміністративних та консультаційних послуг довідкового характеру;
 - рекламно-інформаційна діяльність;
 - надання послуг з переміщення вантажів, складського обслуговування, прибирання;
 - облаштування вв'їзних-виїзних терміналів на території ринку для в'їзду-виїзду автотранспорту;
 - забезпечення технологічних процесів у зоні ринку електроенергією, водою, каналізацією, транспортом, піною та розчином для пожежогасіння, пожежно-технічним обладнанням, зв'язком;
 - розробка та здійснення заходів із впровадження досягнень науково-технічного прогресу, впровадження нової техніки, а також технічних удосконалень, раціоналізаторських пропозицій та винаходів, більш досконалої технології обслуговування та організації торгівлі;
 - монтаж, розміщення та устаткування малих архітектурних форм, тимчасових споруд, збірно-розбірних конструкцій;
 - надання в експлуатацію чи оренду власного та орендованого майна;
 - будівництво будівель та споруд, монтаж інженерних і транспортних мереж;
 - організація торговельних виставок;
 - діяльність у сфері бухгалтерського обліку;
 - зовнішньоекономічна діяльність.
- (50) Під час розгляду справи Надавачем надані відповідні розрахунки щодо використання КП «Міський торговий ринок» надходжень від передачі в оренду торговельних об'єктів комплексу. За інформацією Надавача, очікувана вартість будівництва становить 109 837 064,00 грн, що є балансовою вартістю на дату введення в експлуатацію. Балансова вартість 1 кв. м площі становитиме 23 036,30 грн (109 837 064,00 грн / 4768 кв. м). Прогнозна орендна плата за 1 кв. м очікується на рівні 230,36 грн. Отже, очікуваний дохід від здавання в оренду багатофункціонального комплексу становитиме 1 098 356,48 грн у місяць (230,36 x 4768 кв. м).
- (51) Отже, 30 % орендних платежів, що залишаться на розрахунковому рахунку Отримувача, за підрахунками Надавача, становитиме 329 506,94 грн у місяць за умови 100 % здавання в оренду торговельних площ. За таких умов очікувана річна сума доходу Отримувача становитиме: $329\,506,94 \times 12 = 3\,954\,083,28$ грн.
- (52) Надавачем також обчислено, що попередньо розрахована собівартість забезпечення функціонування багатофункціонального комплексу за статтями витрат становитиме:
- заробітна плата 8 штатних працівників 83 000,00 грн x 12 місяців = 996 000,00 грн;
 - нарахування на заробітну плату штатних працівників становитиме 22 % (єдиний соціальний внесок): $18\,260,00 \text{ грн} \times 12 \text{ місяців} = 219\,120,00 \text{ грн}$;
 - охорона території становитиме $105\,000,00 \text{ грн} \times 12 \text{ місяців} = 1\,260\,000,00 \text{ грн}$ (планується залучення підрядної організації на умовах тендеру);
 - прибирання території, санітарна обробка $50\,000,00 \text{ грн} \times 12 \text{ місяців} = 600\,000,00 \text{ грн}$ (планується залучення підрядних організацій на умовах тендерів);
 - водовідведення та водопостачання $15\,000,00 \text{ грн} \times 12 \text{ місяців} = 180\,000,00 \text{ грн}$ (залучення підрядних організацій у результаті переговорних процедур);
 - електроенергія для освітлення території $25\,000,00 \text{ грн} \times 12 \text{ місяців} =$

300 000,00 грн (залучення підрядної організації на умовах тендеру в частині розподілу електричної енергії - переговорна процедура закупівлі);

- інші операційні витрати (канцтовари, інвентар, витратні матеріали тощо) 10 000,00 грн x 12 місяців = 120 000,00 грн (залучення постачальників на умовах тендерів, спрощених закупівель).

Отже, за підрахунками Надавача, разом прогнозні витрати Отримувача для забезпечення функціонування багатофункціонального комплексу на рік становитимуть 3 675 120,00 грн. Прибуток до оподаткування прогнозується 3 954 083,28 грн - 3 675 120,00 грн = 278 963,28 грн.

Податок на прибуток у розмірі 18 %, що буде сплачено до бюджету = 278 963,28 x 18 % = 50213,39 грн.

- (53) Надавач повідомив, що прогнозується отримати за перший рік функціонування комплексу прибуток на рівні 228 749 грн, який буде спрямовано Отримувачем на розвиток матеріально-технічної бази, купівлю комплектувальних та матеріалів, поточний ремонт та підтримання в належному технічному стані багатофункціонального комплексу.
- (54) Крім того, зазначено, що послуги з охорони, прибирання, санітарної обробки території будуть надаватися залученими Отримувачем підприємствами, які будуть обрані на тендерних умовах. Штатні працівники Отримувача будуть забезпечувати керівництво, бухгалтерський облік, організаційну, юридично-правову та господарську діяльність багатофункціонального комплексу.
- (55) Також Надавач повідомив, що додаткове фінансування утримання багатофункціонального комплексу не заплановано. У випадку, якщо 30 % надходжень від орендної плати, отриманої балансоутримувачем, буде недостатнім для функціонування багатофункціонального комплексу, покриття витрат, які не були передбачені, буде здійснено за рахунок прогнозованого прибутку. У випадку отримання надлишку коштів, їх буде перераховано до місцевого бюджету.
- (56) Разом із тим, на думку Надавача, передання багатофункціонального комплексу Отримувачу забезпечить надання ним послуг, що становлять загальний економічний інтерес, а компенсація витрат на надання таких послуг не становитиме державної допомоги. Надавач зазначає, що ним встановлено, що діяльність з утримання (оперативного управління) багатофункціонального комплексу пов'язана із задоволенням особливо важливих загальних потреб громадян і не може надаватися на комерційній основі без державної підтримки, тобто є послугами, що становлять загальний економічний інтерес.

3.3. Приватне акціонерне товариство «Концерн АВЕК та Ко»

- (57) Відповідно до пункту 4.1 статті 4 Статуту ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко», затвердженого протоколом № 1/20 від 12 березня 2020 року загальних зборів акціонерів ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко», товариство створено з метою організації виробництва продукції (товарів), надання послуг, виконання робіт, заняття торговельною діяльністю, здійснення інвестицій у виробництво, сільське господарство, медичну, харчову промисловість, сферу послуг на будівництво, видобуток корисних копалин, енергетику та інші галузі економіки, для одержання прибутку на платній основі.
- (58) Відповідно до пункту 4.2 статті 4 Статуту ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» предметом діяльності товариства є, зокрема, загальна комерційна діяльність із забезпечення функціонування ринків, у тому числі організація ринків та надавання послуг у процесі

купівлі-продажу товарів; здавання в наймання власної нерухомості виробничо-технічного, культурного та невиробничого призначення; здавання в наймання рухомого майна виробничо-технічного, культурного та невиробничого призначення.

- (59) Відповідно до пункту 5.1 статті 5 Статуту ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» товариство є господарським товариством, статутний капітал якого поділено на визначену кількість часток однакової номінальної вартості, корпоративні права за якими посвідчуються Акціями.

3.4. Заперечення та зауваження у Справі, надані ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко», їх спростування Надавачем

- (60) ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» як суб'єкт господарювання, інтереси якого можуть зазнати негативного впливу від надання КП «Міський торговий ринок» державної допомоги, подав в установлені строки до Комітету заперечення та зауваження у Справі листом від 14.08.2020 № 966 (вх. № 8-01/10649 від 18.08.2020).
- (61) Надавачем надано відповідь на заперечення та зауваження ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» листом від 16.09.2020 № 1451/0/504-20 (вх. № 5-01/12030 від 17.09.2020).
- (62) *В інформації, яка надійшла від ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко», зазначено, що предметом його діяльності є здавання в наймання власної нерухомості виробничо-технічного, культурного та невиробничого призначення. Основним видом економічної діяльності, за даними Єдиного державного реєстру, є надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна (код КВЕД 68.20). Тобто, на думку ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко», Отримувач та ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» працюють на цьому ринку – ринку оренди нерухомості і провадять господарську діяльність на цьому товарному ринку в однакових територіальних межах – міста Харкова.*
- (63) На зазначене заперечення Надавач повідомляє, що «Концерн АВЕК та Ко» не може зазнати жодного впливу від будівництва багатофункціонального комплексу, оскільки подальше використання цього комплексу відповідно до чинного законодавства передбачене лише шляхом надання в оренду комунального майна, що належатиме територіальній громаді міста Харкова. Така господарська діяльність, у свою чергу, не належить до надання в оренду власного чи орендованого майна, що здійснює ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко», а є окремим товарним ринком.
- (64) Надавач зазначає, що умови реалізації товару – тобто набуття в оренду майна, що є власністю територіальної громади міста Харкова, врегульовано законодавчими та нормативними документами, дотримання яких не забезпечується суб'єктами, які надають в оренду власне (чи орендоване) нерухоме майно, у тому числі ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко». А це означає, що саме з точки зору споживачів послуг - потенційних орендарів багатофункціонального комплексу, на будівництво якого надається державна допомога, процес набуття в оренду комунального майна, як і подальше отримання послуг з оренди комунального майна на підставі укладених договорів, не є тотожним оренді інших об'єктів нерухомості, з урахуванням, зокрема: етапності передання майна в оренду, визначеної статтею 5 Закону України «Про оренду державного та комунального майна», що включає проведення аукціону на право оренди комунального майна; необхідності дотримання встановлених правил подання заявок на участь; дотримання правил організації та участі в електронних торгах, термінів процесу передання майна в оренду; дотримання порядку укладання та продовження договорів оренди, що регламентовано також: постановою Кабінету

Міністрів України від 03.06.2020 № 483 «Деякі питання оренди державного та комунального майна».

- (65) *ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» зазначає, що господарська діяльність комунальних підприємств повинна обмежуватися забезпеченням нормального функціонування ринку за відсутності інших учасників. Якщо ринок, на якому планується утворити державне чи комунальне підприємство, є потенційно конкурентним, доречно спочатку розглянути можливість залучення до нього учасників приватної форми власності, зокрема, за допомогою засобів державного регулювання інвестиційної діяльності. Зважаючи на це, можна поставити під сумнів необхідність та доцільність комунальних підприємств, основним видом діяльності яких є здавання в оренду нерухомості.*
- (66) На зазначене Надавач аргументує, що надання коштів Отримувачу державної допомоги здійснюється з метою створення нового об'єкта власності територіальної громади міста та забезпечує постійні надходження до бюджету міста 70 % вартості строкового користування об'єктами, що будуть збудовані в результаті надання державної допомоги. При цьому в Надавача відсутні підстави вважати, що означені цілі можуть бути досягнуті будь-яким іншим шляхом, окрім надання державної допомоги КП «Міський торговий ринок». Право органу місцевого самоврядування управляти майном, що перебуває у власності територіальної громади, не може обмежуватися положеннями жодних законодавчих актів, оскільки є таким, що гарантоване Конституцією України (статті 142, 143).
- (67) Надавач зазначає, що будівництво багатофункціонального комплексу є законним заходом, що забезпечить збільшення фонду комунального майна територіальної громади міста та довготривалі надходження до місцевого бюджету.
- (68) *ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» зазначає, що рішеннями Харківської міської ради від 16.10.2019 № 1753/19 (пункт 19 додатка 1 до рішення) та від 18.12.2019 № 1896/19 (пункт 7 додатка 1 до рішення) комунальному підприємству «Міський торговий ринок» було надано в постійне користування низку земельних ділянок із земель територіальної громади міста Харкова. При цьому усі земельні ділянки, які передані комунальному підприємству, знаходяться в межах території в районі станції метро «Академіка Барабашова». Ця територія добре відома як у Харкові, так і поза його межами, як один із найбільш активних центрів провадження торговельної діяльності. Тобто, комунальному підприємству надається державна підтримка для закріплення його позицій там, де ринок оренди нерухомості уже розвинутий та якісно насичений. Більш того, одна із земельних ділянок (по вул. Академіка Павлова) була незаконно передана комунальному підприємству «Міський торговий ринок» до закінчення строків виконання зобов'язань, визначених умовами Мирової угоди між Харківською міською радою та ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко», яка затверджена ухвалою Господарського суду Харківської області від 23.05.2017 у справі № 922/1007/17. Тобто, наразі Харківською міською радою не лише створено комунальне підприємство, яке працюватиме на конкурентному ринку, де успішно функціонують аналогічні підприємства приватної форми власності, у тому числі ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко». Водночас цьому підприємству також забезпечується пріоритетний доступ до ресурсів територіальної громади (землі) з протиправним позбавленням його конкурента (ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко») прав на ці ресурси.*
- (69) На вказане заперечення Департамент повідомляє, що посилання ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» на досягнення Мирової угоди з Харківською міською радою у справі № 922/1007/17 не має жодного відношення до предмета розгляду Справи, оскільки

надання державної допомоги передбачає будівництво багатофункціонального комплексу за адресою: м. Харків, проспект Л. Ландау, 182 (а не по вул. Академіка Павлова).

- (70) *ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» зауважує, що уже на цей час (ще до надання державної допомоги) КП «Міський торговий ринок» має преференції для здійснення господарської діяльності порівняно з ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко». Тобто, надання Департаментом адміністративних послуг та споживчого ринку Харківської міської ради комунальному підприємству «Міський торговий ринок» державної допомоги у формі капітальних видатків на будівництво створює для останнього нові привілейовані умови для провадження господарської діяльності порівняно з конкурентами. При цьому фінансування капітальних видатків комунального підприємства на будівництво здійснюватиметься за рахунок коштів місцевого бюджету, одним з основних джерел наповнення якого є податкові надходження. Тобт, поява економічних переваг у комунального підприємства фінансуватиметься у тому числі за рахунок податків, одним із платників яких є ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко».*
- (71) Надавачем повідомлено, що Повідомлення про нову державну допомогу № 1407-ПДД/2 від 17.04.2020 містить детальний опис проблеми, вирішення якої буде досягнуто шляхом будівництва нового багатофункціонального комплексу, що забезпечить місцями для торгівлі на ринку підприємців, чиї права на здійснення господарської діяльності можуть постраждати. Надавач державної допомоги повідомляв також про заплановане передання в оренду торговельних місць шляхом проведення аукціонів у системі «Прозорро.Продажі», це забезпечить встановлення та дотримання прозорих і зрозумілих умов щодо набуття в оренду комунального майна та забезпечить суттєве стимулювання підприємницької та інвестиційної активності. Також Надавач вважає, що будівництво багатофункціонального комплексу забезпечить не лише надання місць для торгівлі, а й надходження до бюджету міста Харкова орендної плати за користування комунальним майном громади. При цьому визначення виконавців робіт із будівництва буде здійснено за результатами тендерів.
- (72) Крім того, для додаткового обґрунтування своєї позиції Надавачем було проведено попередній аналіз, зокрема, консультація та вивчення зацікавленості учасників ринку надання комплексних послуг із надання в оренду місць для торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами щодо можливості управління багатофункціональним комплексом. Для проведення зазначеної роботи Надавачем було надіслано відповідні листи суб'єктам господарювання, які потенційно могли б забезпечити управління багатофункціональним комплексом, щодо привабливості для них співпраці з Харківською міською радою в частині управління комплексом та прийнятності отримання 30 % надходжень від передання в оренду торговельних об'єктів комплексу. Вказані запити було надіслано сімом суб'єктам господарювання (конфіденційна інформація), які надали відповіді до Харківської міської ради про відсутність зацікавленості щодо надання вищезазначених послуг.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (73) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

(74) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:

- підтримка надається суб'єкту господарювання;
- державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
- підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
- підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

(75) Відповідно до частини другої статті 1 Закону терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

(76) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування України» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить, зокрема:

- управління об'єктами житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, транспорту і зв'язку, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, забезпечення їх належного утримання та ефективної експлуатації, необхідного рівня та якості послуг населенню;
- організація місцевих ринків, ярмарків, сприяння розвитку всіх форм торгівлі;
- здійснення заходів щодо розширення та вдосконалення мережі підприємств житлово-комунального господарства, торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування, розвитку транспорту і зв'язку.

4.1. Місцева інфраструктура

(77) Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – ДФЕС), зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.

(78) Згідно з пунктом «е» частини третьої статті 262 Угоди може вважатися сумісною з належним виконанням Угоди, зокрема, допомога для досягнення цілей, дозволених відповідно до правил ЄС щодо горизонтальних блоків виключень та правил щодо горизонтальної і галузевої державної допомоги, яка надається відповідно до викладених у них умов.

(79) Відповідно до статті 56 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17.06.2014 щодо оголошення деяких категорій допомоги сумісними з внутрішнім ринком під час застосування статей 107 і 108 ДФЕС (далі – Регламент Комісії (ЄС) № 651/2014) інвестиційна допомога для місцевих інфраструктур є допустимою, якщо:

- 1) інфраструктура доступна зацікавленим користувачам на відкритій, прозорій та недискримінаційній основі. Ціна, що стягується за використання або продаж об'єкта інфраструктури, відповідає ринковій ціні;
- 2) будь-яка концесія або інше доручення третій особі експлуатувати інфраструктуру, буде надаватися на відкритій, прозорій та недискримінаційній основі, з належним урахуванням застосованих правил закупівель;

- 3) дозволеними витратами є інвестиційні витрати на матеріальні та нематеріальні активи;
 - 4) розмір допомоги не повинен перевищувати різниці між дозволеними витратами та операційним прибутком від інвестицій. Операційний прибуток вираховується із суми дозволених витрат заздалегідь на підставі обґрунтованих прогнозних показників або за допомогою механізму зворотного стягнення;
 - 5) спеціалізована інфраструктура не підлягає виключенню на підставі цієї статті.
- (80) Відповідно до пункту (33) Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 «спеціалізована інфраструктура» означає інфраструктуру, що збудована для попередньо визначеного суб'єкта (суб'єктів) господарювання та пристосована під його потреби.

4.2. Послуги, що становлять загальний економічний інтерес

- (81) Згідно з пунктом 14 частини першої статті 1 Закону послуги, що становлять загальний економічний інтерес, – послуги, пов'язані із задоволенням особливо важливих загальних потреб громадян, що не можуть надаватися на комерційній основі без державної підтримки.
- (82) Відповідно до пункту 2 частини другої статті 3 Закону дія цього Закону не поширюється, зокрема, на підтримку господарської діяльності, пов'язаної з наданням послуг, що становлять загальний економічний інтерес, у частині компенсації обґрунтованих витрат на надання таких послуг.
- (83) Відповідно до статті 264 Угоди сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.
- (84) Згідно з пунктом «с» додатка XXIII до глави 10 розділу IV Угоди послуги загального економічного інтересу визначені як «економічна діяльність, яку органи влади визначають як особливо важливу для громадян, і яка не може здійснюватися (або могла б здійснюватися за інших умов) без державного втручання. Така діяльність повинна виявляти особливий характер порівняно із загальним економічним інтересом інших видів економічної діяльності».
- (85) Щоб бути класифікованими як послуги, що становлять загальний економічний інтерес, послуги повинні бути адресовані громадянам або бути в інтересах суспільства в цілому.

5. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (86) За інформацією, отриманою під час розгляду Справи, встановлено, що фінансування будівництва багатофункціонального комплексу та передання багатофункціонального комплексу на баланс КП «Міський торговий ринок» з наступним переданням торговельних об'єктів комплексу зацікавленим суб'єктам господарювання, що здійснюють торгівлю продовольчими та непродовольчими товарами, спрямовано на розвиток торгівлі в місті Харкові, зокрема, на забезпечення можливості продовжити діяльність із торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами на ринку значній кількості підприємств, чії об'єкти розташовані в зоні будівництва транспортних об'єктів на території ТЦ «Барабашово».

- (87) Отже, за наведених умов будівництво багатофункціонального комплексу та послуги КП «Міський торговий ринок» з управління багатофункціональним комплексом не можуть бути кваліфіковані як послуги, що становлять загальний економічний інтерес, оскільки вони адресовані не громадянам або надаються в інтересах суспільства в цілому, а спрямовані на комерційну господарську діяльність, а саме: торгівля продовольчими та непродовольчими товарами, надання в оренду торгових об'єктів, що здійснюється в умовах конкурентного середовища.

5.1. Наявність державної допомоги на рівні будівництва та управління багатофункціональним комплексом

5.1.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

- (88) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання - юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.
- (89) Частиною першою статті 3 Господарського кодексу України визначено, що під господарською діяльністю у цьому Кодексі розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (90) Як зазначено Надавачем, метою створення багатофункціонального комплексу є задоволення та реалізація інтересів територіальної громади міста Харкова шляхом надання послуг та створення для продавців і покупців належних умов торгівлі на спеціально відведеній території. До статутних видів діяльності Отримувача, зокрема, належать: надання на платній основі юридичним і фізичним особам спеціально облаштованих місць на території ринку, передбачених чинним законодавством України умов суб'єктам господарювання та громадянам для оптової та роздрібною торгівлі: надання в користування або оренду складських, торговельних та інших площ, тимчасових споруд торговельного, виробничого чи іншого призначення: монтаж, розміщення та устаткування малих архітектурних форм, тимчасових споруд, збірно-розбірних конструкцій, організація торговельних виставок.
- (91) КП «Міський торговий ринок» та підрядні організації, що будуть ним обрані для здійснення будівництва багатофункціонального комплексу, провадять господарську діяльність, отже, є суб'єктами господарювання у розумінні Закону.

5.1.2. Надання підтримки за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів

- (92) Відповідно до отриманої від Надавача інформації фінансова підтримка для будівництва інфраструктури багатофункціонального комплексу надається за рахунок коштів бюджету міста Харкова, тобто за рахунок місцевих ресурсів у розумінні Закону.

5.1.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

- (93) У розумінні статті 107 (1) ДФЄС перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави.
- (94) Надавачем під час розгляду Справи повідомлено, що фінансування спрямовується на рахунок КП «Міський торговий ринок» на умовах післясплати на підставі актів виконаних робіт за договорами, укладеними в результаті процедури відкритих торгів. Отримані кошти перераховуються підрядним організаціям, що обрані на конкурсних засадах шляхом проведення процедури відкритих торгів у системі «ProZorro». При цьому, оскільки фінансування Отримувача здійснюватиметься на рахунок, відкритий в УДКСУ, точний обсяг фінансування визначатиметься лише на підставі укладених із підрядними організаціями договорів. Це повністю виключатиме використання Отримувачем коштів, отриманих на будівництво багатофункціонального комплексу, на будь-які інші напрями, не передбачені Програмою.
- (95) Збудований за рахунок бюджетних коштів багатофункціональний комплекс передається Отримувачу для наступного передання в оренду кінцевим орендарям торговельних об'єктів – підприємцям міста Харкова. При цьому надходження від оренди розподіляються таким чином:
- 70 % від загального обсягу надходжень, отриманих від передання торговельних об'єктів комплексу в оренду, яка здійснюватиметься через систему «ProZorro. Продажі», перераховуватимуться до місцевого бюджету;
 - 30 % - перераховуватимуться на покриття витрат Отримувача.
- При цьому, за інформацією від Надавача, конкурсна/конкурентна процедура визначення оператором новоствореної інфраструктури КП «Міський торговий ринок» не проводилась, та відсутнє обґрунтування, що інфраструктура багатофункціонального комплексу буде передана КП «Міський торговий ринок» на ринкових умовах.
- (96) За наведених умов Отримувач за рахунок бюджетного фінансування отримує в управління інфраструктуру багатофункціонального комплексу, внаслідок чого звільняється від звичайних ринкових витрат, яких в такому випадку зазнав би суб'єкт господарювання за звичайних ринкових умов без втручання держави, а саме: від витрат на будівництво або оренду відповідної торговельної інфраструктури, яка потім використовується з метою отримання надходжень від надання в оренду такої інфраструктури підприємцям-орендарям.
- (97) Отже, внаслідок передання збудованої за бюджетні кошти інфраструктури багатофункціонального комплексу не на ринкових умовах КП «Міський торговий ринок», Підприємство набуває переваг, які недоступні іншим суб'єктам господарювання за звичайних ринкових умов.
- (98) При цьому державна підтримка, що спрямовується підрядним організаціям для здійснення будівництва комплексу (у тому числі здійснення функції замовника, технічного нагляду тощо), визначена на мінімально можливому рівні, тобто за звичайних ринкових умов, з огляду на те, що для закупівлі буде проведено процедуру торгів, яка є конкурентною (усі зацікавлені учасники, які відповідають умовам, можуть взяти участь у процесі), прозорою (усі зацікавлені учасники мають право на отримання належної інформації на кожному етапі процедури торгів), недискримінаційною (у випадку наявності підстав вважати її дискримінаційною кожен учасник має право

подати скаргу до органу оскарження з метою захисту своїх прав та охоронюваних законом інтересів), що, у свою чергу, **виключає створення переваг** для здійснення тих видів діяльності, щодо яких здійснюватиметься закупівля через систему «ProZorro».

5.1.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (99) Економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (100) Отже, для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (101) Відповідно до інформації, отриманої під час розгляду справи, потенційними конкурентами КП «Міський торговий ринок» є ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко», а також як мінімум всі інші суб'єкти господарювання, щодо зацікавленості яких в управлінні торговельним комплексом здійснював дослідження Надавач. Отже, Отримувач діє на конкурентному ринку.
- (102) За наведених умов, передання збудованої за бюджетні кошти інфраструктури багатофункціонального комплексу КП «Міський торговий ринок» не на ринкових умовах знижує фінансовий тягар останнього, тобто Підприємство набуватиме конкурентних переваг, які недоступні іншим суб'єктам господарювання за звичайних ринкових умов без втручання держави, які здійснюють або могли б здійснювати аналогічну господарську діяльність і не отримують такої державної підтримки.
- (103) Отже, передання Отримувачу збудованої за бюджетні кошти інфраструктури багатофункціонального комплексу КП «Міський торговий ринок» не на ринкових умовах спотворює економічну конкуренцію.

5.1.5. Віднесення повідомленої фінансової підтримки до державної допомоги

- (104) Передання збудованої за бюджетні кошти інфраструктури багатофункціонального комплексу в управління КП «Міський торговий ринок» не на ринкових умовах надає переваг КП «Міський торговий ринок» для провадження окремого виду господарської діяльності та спотворює або загрожують спотворенням економічної конкуренції, отже, є державною допомогою у розумінні Закону.

5.1.6. Оцінка допустимості державної допомоги

- (105) Відповідно до наданої в Повідомленні інформації, державна допомога надається з метою сприяння збільшенню кількості суб'єктів ринку, підвищення кваліфікації, залучення більш широких кіл населення до системи підприємництва та торгівлі,

спонукання розвитку конкуренції в підприємництві, удосконалення і диверсифікації ринкової структури в економіці, забезпечення зайнятості населення шляхом підтримки підприємницької ініціативи громадян.

(106) Отже, державна допомога надається для цілей, що відповідають положенням пункту 3 частини першої статті 6 Закону (сприяння окремим видам господарської діяльності або суб'єктам господарювання в окремих економічних зонах, за умови, що це не суперечить міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України) та положенням статті 262 Угоди (допомога для досягнення цілей, дозволених відповідно до правил ЄС щодо горизонтальних блоків виключень та правил щодо горизонтальної і галузевої державної допомоги, яка надається відповідно до викладених у них умов).

(107) Відповідно до пункту 1 статті 56 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 фінансування будівництва або модернізації місцевих інфраструктур, що стосується інфраструктури, яка сприяє на місцевому рівні покращенню ділового та споживчого середовища й модернізації й розвитку промислової бази, є сумісним у розумінні пункту 3 Статті 107 ДФЄС.

Надавач повідомив, що будівництво та передання в оренду нового багатофункціонального комплексу, кошти на яке передбачено Програмою, покликане забезпечити захист інтересів підприємців, чий об'єкт розташований в зоні будівництва транспортних об'єктів на території ТЦ «Барабашово», надавши можливість продовжити діяльність із торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами на ринку значній кількості підприємців, чий права можуть бути ущемлені.

Отже, умову критерію дотримано.

(108) Відповідно до пункту 3 статті 56 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 інфраструктура повинна бути доступна зацікавленим користувачам на відкритій, прозорій та недискримінаційній основі. Ціна, що стягується за використання або продаж об'єкта інфраструктури, відповідає ринковій ціні.

Надавач повідомив, що зацікавлені користувачі, а саме: підприємці, які матимуть бажання орендувати торговельні об'єкти новоствореного комплексу, обиратимуться за допомогою аукціону через систему «Prozorro.Продажі», що забезпечить встановлення та дотримання прозорих і зрозумілих умов щодо набуття в оренду комунального майна та забезпечить передання в оренду комунального майна на ринкових умовах.

Отже, умову критерію дотримано.

(109) Відповідно до пункту 5 статті 56 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 дозволеними витратами є інвестиційні витрати на матеріальні та нематеріальні активи.

За інформацією від Надавача, фінансування з місцевого бюджету спрямовується на будівництво багатофункціонального торговельного комплексу (будівництво капітальних споруд, інженерних мереж, облаштування прилеглої території), який буде передано на баланс КП «Міський торговий ринок» для подальшого передання ним в оренду зацікавленим підприємцям у місті Харкові.

Отже, умову критерію дотримано.

(110) Разом із тим, відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність», інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) та/або досягається соціальний та екологічний ефект.

Зазначеним Законом встановлено, що інвестиційна діяльність провадиться на основі, зокрема, місцевого інвестування, що здійснюється органами місцевого самоврядування

за рахунок коштів місцевих бюджетів, позичкових коштів, а також комунальними підприємствами та установами за рахунок власних і позичкових коштів.

Інвестиційна діяльність забезпечується шляхом реалізації інвестиційних проектів і проведення операцій з корпоративними правами та іншими видами майнових та інтелектуальних цінностей.

Отже, з урахуванням наведених положень цього Закону, повідомлений захід містить ознаки інвестиційної діяльності, при цьому Надавачем не надано відповідного інвестиційного проєкту.

- (111) Відповідно до пункту 6 статті 56 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 розмір допомоги не повинен перевищувати різниці між дозволеними витратами та операційним прибутком від інвестицій. Операційний прибуток вираховується із суми дозволених витрат заздалегідь, на підставі обґрунтованих прогнозних показників, або за допомогою механізму зворотного стягнення.

Під час розгляду справи Надавачем надано орієнтовні розрахунки щодо надходжень КП «Міський торговий ринок» від надання в оренду торговельних об'єктів новоствореного багатофункціонального комплексу, зокрема, щодо орієнтовного розміру прибутку КП «Міський торговий ринок» за перший рік функціонування багатофункціонального комплексу, що становитиме, за підрахунками Надавача 228 749,00 грн. При цьому Надавачем зазначено, що додаткове фінансування КП «Міський торговий ринок» (крім 30 % надходжень від орендної плати) для утримання багатофункціонального комплексу не передбачено. У випадку, якщо 30 % надходжень від орендної плати буде недостатнім для забезпечення функціонування багатофункціонального комплексу, то покриття витрат здійснюватиметься за рахунок прогнозованого прибутку КП «Міський торговий ринок». У випадку отримання надлишку коштів – їх буде перераховано до місцевого бюджету. При цьому Надавач не надав копій чи посилань на нормативно-правові, розпорядчі чи інші акти, якими передбачено описаний ним механізм.

Також Надавачем не надано інвестиційного проєкту чи будь-яких інших відповідних розрахунків щодо визначення обсягів та періодів надходження операційного прибутку від експлуатації інфраструктури багатофункціонального комплексу, будівництво якого буде здійснено за рахунок коштів місцевого бюджету.

Отже, умову критерію не дотримано.

- (112) Відповідно до пункту 7 статті 56 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 спеціалізована інфраструктура не підпадає під дію цієї статті.

За інформацією, отриманою під час розгляду справи, багатофункціональний торговельний комплекс розрахований на невизначений перелік орендарів, які обиратимуться за допомогою проведення аукціону через систему «Prozorro.Продажі». Крім того, управління інфраструктурою багатофункціонального комплексу могли б потенційно здійснювати інші суб'єкти господарювання, крім КП «Міський торговий ринок». Тобто, інфраструктура новоствореного торговельного комплексу не є спеціалізованою для окремого визначеного суб'єкта господарювання.

Отже, умову критерію дотримано.

- (113) Враховуючи наведене, державна допомога, яка надається за рахунок місцевого бюджету КП «Міський торговий ринок» у формі передання інфраструктури багатофункціонального торгового комплексу не на ринкових умовах, є **допустимою державною допомогою за умови виконання Надавачем зобов'язань**, які повною мірою забезпечать дотримання умов, передбачених Законом, статтею 262 Угоди, статтею 56 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014, а саме: Надавач зобов'язаний

розробити та затвердити відповідним нормативно-правовим, розпорядчим чи іншим актом механізм, який:

- передбачатиме контроль операційного прибутку КП «Міський торговий ринок» від інфраструктури новоствореного багатофункціонального комплексу протягом всього терміну експлуатації багатофункціонального комплексу, з чітким врегулюванням дохідної та витратної частини діяльності комунального підприємства «Міський торговий ринок», зокрема, шляхом розробки та реалізації інвестиційного проєкту з урахуванням вимог законодавства у сфері інвестиційної діяльності;
- забезпечуватиме зворотне спрямування (перерахування) КП «Міський торговий ринок» зазначеного операційного прибутку до бюджету міста Харкова.

5.2. Наявність державної допомоги на рівні користувачів новоствореної інфраструктури – орендарів торговельних об'єктів комплексу

5.2.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

- (114) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.
- (115) Частиною першою статті 3 Господарського кодексу України визначено, що під господарською діяльністю у цьому Кодексі розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (116) Майбутні орендарі торговельних об'єктів комплексу здійснюватимуть господарську діяльність із торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами за допомогою новоствореної торговельної інфраструктури багатофункціонального комплексу з метою отримання прибутку.
- (117) Отже, орендарі торговельних об'єктів багатофункціонального комплексу є суб'єктами господарювання у розумінні Закону.

5.2.2. Надання підтримки за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів

- (118) Відповідно до отриманої від Надавача інформації фінансування для будівництва багатофункціонального комплексу надається за рахунок коштів бюджету міста Харкова, тобто за рахунок місцевих ресурсів у розумінні Закону.

5.2.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

- (119) У розумінні статті 107 (1) ДФЄС перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави.
- (120) За інформацією від Надавача, передання в оренду підприємцям комунального майна, а саме: торговельних об'єктів новоствореного багатофункціонального комплексу, здійснюватиметься за допомогою аукціону через систему «Prozorro.Продажі», що

забезпечить встановлення та дотримання прозорих та зрозумілих умов щодо набуття в оренду комунального майна та забезпечить передання в оренду комунального майна на ринкових умовах.

- (121) Отже, у результаті отримання повідомленої підтримки орендарі торговельних об'єктів багатофункціонального комплексу не набуватимуть переваг для провадження окремого виду господарської діяльності.

5.2.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (122) Як зазначено вище, відбір орендарів здійснюватиметься через систему «Prozorro.Продажі», що забезпечить встановлення та дотримання прозорих і зрозумілих умов щодо набуття в оренду комунального майна та забезпечить передання в оренду комунального майна на ринкових умовах. Передання комунального майна в оренду суб'єктам господарювання за таких умов не створюватиме додаткових конкурентних переваг орендарям, порівняно з іншими суб'єктами господарювання, що здійснюють або могли б здійснювати аналогічну господарську діяльність. Отже, передання торговельних об'єктів новоствореного комплексу в оренду суб'єктам господарювання через систему «Prozorro.Продажі» не спотворює та не загрожує спотворенням економічної конкуренції.

5.2.5. Віднесення повідомленої державної підтримки до державної допомоги

- (123) Враховуючи наведене, передання в оренду торговельних об'єктів новоствореного багатофункціонального комплексу суб'єктам господарювання-орендарям за допомогою аукціону через систему «Prozorro.Продажі» не є державною допомогою у розумінні Закону.

6. ЗАУВАЖЕННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ СТОРІН ДО ПОДАННЯ ПРО ПОПЕРЕДНІ РЕЗУЛЬТАТИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (124) Листом від 16.12.2020 № 1984/0/504-20 (вх. № 5-01/16820 від 17.12.2020) Департаментом повідомлено про відсутність пропозицій та зауважень.
- (125) Листом від 16.12.2020 № 201 (вх. № 8-01/16777 від 16.12.2020) комунальним підприємством «Міський торговий ринок» повідомлено про відсутність пропозицій та зауважень.
- (126) Листом від 21.12.2020 № 1245 (вх. № 8-01/16991 від 21.12.2020) ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» надано свої зауваження та заперечення на Подання по суті порушених питань.
- (127) *ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» зазначає, що предметом аналізу у справі № 500-26.15/59-20-ДД про державну допомогу мала бути підтримка, яку надаватиме Департамент адміністративних послуг та споживчого ринку Харківської міської ради за рахунок коштів бюджету міста Харкова обсягом 109 837 064,00 грн КП «Харківський міський ринок» для фінансування будівництва багатофункціонального комплексу. Разом із тим Антимонопольний комітет України фактично досліджував допустимість державної допомоги у формі передання інфраструктури багатофункціонального торговельного комплексу КП «Міський торговий ринок».*
- (128) Вказане заперечення не може бути взято до уваги з огляду на таке.

Відповідно до пункту 4 частини першої статті 1 Закону місцеві ресурси - рухоме і нерухоме майно, кошти місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, об'єкти їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад, майно, що належить Автономній Республіці Крим, управління яким здійснює Рада міністрів Автономної Республіки Крим. Отже, до місцевих ресурсів, у розумінні Закону, належать не тільки кошти місцевого бюджету, а й нерухоме майно, що перебуває у власності територіальних громад, а саме: новостворений багатофункціональний комплекс. При цьому в статті 4 Закону наведено невичерпний перелік форм, у яких може надаватися державна допомога, зокрема, у формі надання, прямо чи опосередковано, суб'єктам господарювання товарів чи послуг за цінами нижче ринкових. При цьому, відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товар – це будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери).

- (129) Крім того, слід зазначити, що окремо факт надання бюджетного фінансування КП «Харківський міський ринок» для будівництва багатофункціонального комплексу не створює для Підприємства економічних переваг з огляду на умови використання такого фінансування, а саме: під час розгляду Справи встановлено, що фінансування здійснюється на умовах післясплати на підставі актів виконаних робіт за договорами, укладеними в результаті процедури відкритих торгів. Отримані кошти перераховуються підрядним організаціям, що обрані на конкурсних засадах шляхом проведення процедури відкритих торгів у системі «ProZorro». Оскільки фінансування Отримувача здійснюватиметься на рахунок, відкритий в УДКСУ, точний обсяг фінансування визначатиметься лише на підставі укладених із підрядними організаціями договорів (пункт 88 рішення). Разом з тим, з матеріалів Справи відомо, що передбачено передання багатофункціонального комплексу КП «Харківський міський ринок», при цьому відсутні обґрунтування щодо ринкових умов такого передання. За наведених умов надання бюджетного фінансування на будівництво та передання збудованої інфраструктури багатофункціонального комплексу КП «Харківський міський ринок» – це пов'язані обставини, які сукупно заплановані Надавачем ще до початку фінансування будівництва. Отже, вказані заходи підлягають аналізу в комплексі, оскільки саме передання в управління багатофункціонального комплексу Отримувачу не на конкурентних засадах створює для нього економічну перевагу (пункт 91 рішення). Також у пункті 92 рішення зазначено, що, зокрема, державна підтримка, яка спрямовується підрядним організаціям для здійснення будівництва комплексу (у тому числі здійснення функції замовника, технічного нагляду тощо), визначена на мінімально можливому рівні, тобто за звичайних ринкових умов, з огляду на те, що для закупівлі буде проведено процедуру торгів, яка є конкурентною, прозорою, недискримінаційною, що, у свою чергу, **виключає створення переваг** для здійснення тих видів діяльності, щодо яких здійснюватиметься закупівля через систему «ProZorro».
- (130) Отже, враховуючи наведене, Комітетом здійснено поглиблений аналіз наявності державної допомоги як на рівні фінансування будівництва, так і на рівні передання збудованої за рахунок повідомленого бюджетного фінансування інфраструктури багатофункціонального комплексу КП «Харківський міський ринок».
- (131) *ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» зазначає, що Департаментом адміністративних послуг Харківської міської ради визначено, що передання багатофункціонального комплексу КП «Харківський міський ринок» забезпечить надання ним послуг, що становлять*

загальний економічний інтерес, при цьому Комітетом на власний розсуд здійснено переоцінку, зміну цілі та юридичних підстав надання підтримки КП «Міський торговий ринок». Крім того, положення статті 56 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 не підлягають застосуванню у справі, що розглядається.

- (132) Вказане заперечення не може бути взято до уваги з огляду на таке. Відповідно до статті 8 Закону Уповноваженим органом з питань державної допомоги є Антимонопольний комітет України. До повноважень Уповноваженого органу належить, зокрема, визначення належності до державної допомоги заходів з підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, оцінювання допустимості державної допомоги для конкуренції, прийняття рішень, передбачених цим Законом.
- (133) Отже, саме Комітет, а не Надавач чи інші особи, наділений Законом повноваженнями відносити захід підтримки до державної допомоги та здійснювати оцінку допустимості такої державної допомоги для конкуренції, що й було здійснено Комітетом у рамках розгляду справи № 500-26.15/59-20-ДД про державну допомогу.
- (134) Частиною першою статті 6 Закону встановлено, що державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається для певних цілей, зокрема, для сприяння окремим видам господарської діяльності або окремим економічним сферам, або суб'єктам господарювання в окремих економічних зонах, за умови, що це не суперечить міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. При цьому в Повідомленні Надавачем зазначено, що ціллю надання державної допомоги є сприяння окремим видам господарської діяльності, за умови, що це не суперечить міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, що відповідає положенням частини першої статті 6 Закону.
- (135) Частиною другою статті 6 Закону встановлено, що Кабінет Міністрів України визначає критерії оцінки допустимості окремих категорій державної допомоги, що надається для цілей, передбачених частиною першою цієї статті, зокрема, для допомоги на підтримку окремих галузей економіки. Водночас на сьогодні Кабінетом Міністрів України не визначено критеріїв оцінки допустимості державної допомоги на підтримку окремих галузей економіки.
- (136) Разом із тим, відповідно до статті 264 Угоди, сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 ДФЕС, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.
- (137) Згідно з пунктом «е» частини третьої статті 262 Угоди може вважатися сумісною з належним виконанням Угоди, зокрема, допомога для досягнення цілей, дозволених відповідно до правил ЄС щодо горизонтальних блоків виключень та правил щодо горизонтальної і галузевої державної допомоги, яка надається відповідно до викладених у них умов. При цьому статтею 56 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 встановлено умови сумісності інвестиційної допомоги для місцевих інфраструктур.
- (138) Пунктом 1 статті 56 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 встановлено, що фінансування інфраструктури, яка сприяє на місцевому рівні покращенню ділового та споживчого середовища, модернізації та розвитку промислової бази, є сумісним із

внутрішнім ринком у розумінні статті 1 ДФЕС. При цьому Надавач у Повідомленні та під час розгляду Справи зазначав, що метою повідомленої державної допомоги, а саме фінансування будівництва інфраструктури багатофункціонального комплексу, є, зокрема, створення сприятливих умов для активізації підприємницької діяльності, що відповідає пункту 1 статті 56 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014.

- (139) Отже, відсутні підстави стверджувати, що Комітетом здійснено зміну цілі та юридичних підстав надання підтримки КП «Міський торговий ринок».
- (140) *ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» зазначає, що висновок про допустимість державної допомоги в розмірі 109 837 064,00 грн зроблено за відсутності документів, які містять належні розрахунки обсягу державної допомоги (у формі інвестиційної допомоги для фінансування будівництва місцевих інфраструктур), який визначено у порядку, передбаченому Регламентом Комісії (ЄС) № 651/2014, а саме як різницю між дозволеними витратами та операційним прибутком від інвестицій.*
- (141) Вказане заперечення не може бути взято до уваги з огляду на таке.
Пунктом 6 статті 56 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 встановлено, що розмір допомоги не повинен перевищувати різниці між дозволеними витратами та операційним прибутком від інвестицій. Операційний прибуток вираховується із суми дозволених витрат заздалегідь, на підставі обґрунтованих прогнозних показників, або за допомогою механізму зворотного стягнення.
- (142) Тобто, пунктом 6 статті 56 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 встановлено такі способи забезпечення неперевищення розміру допустимої державної допомоги:
- вирахування операційного прибутку із суми дозволених витрат заздалегідь, на підставі обґрунтованих прогнозних показників або
 - вирахування операційного прибутку із суми дозволених витрат за допомогою механізму зворотного стягнення.
- У рамках розгляду Справи Надавач надав Комітету розрахунки, зокрема, щодо орієнтовного прибутку Отримувача в перший рік експлуатації багатофункціонального комплексу. Слід додатково наголосити, що за результатами розгляду Справи Надавачу надано відповідні зобов'язання з метою контролю операційного прибутку КП «Харківський міський ринок» за весь період експлуатації багатофункціонального комплексу та забезпечення механізму зворотного стягнення, як це передбачено пунктом 6 статті 56 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014, які є обов'язковими до виконання.
- (143) *ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» зазначає, що згідно з поданням підтримка КП «Міський торговий ринок» кваліфікується як інвестиційна допомога, а також, що питання місцевого інвестування, тобто провадження інвестиційної діяльності органами місцевого самоврядування за рахунок коштів місцевих бюджетів, урегульовано Законом України «Про інвестиційну діяльність».*
- (144) У рамках розгляду Справи Надавачем повідомлено, що надання державної допомоги не передбачає здійснення інвестицій відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність». При цьому Законом України «Про інвестиційну діяльність» розділяються поняття державного інвестування, місцевого інвестування, державної підтримки для реалізації інвестиційних проєктів тощо. Аргументація, наведена в запереченнях ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко», стосується інвестиційних проєктів, для реалізації яких може надаватись державна підтримка, вказане не є предметом розгляду справи № 500-26.15/59-20-ДД. Разом із тим, з урахуванням положень Закону України «Про

інвестиційну діяльність» Комітетом доопрацьовано відповідні зобов'язання Надавача, викладені в пункті 3 резолютивної частини цього рішення, щодо врахування вимог законодавства у сфері інвестиційної діяльності.

- (145) Водночас у Поданні здійснено кваліфікацію допустимих витрат, що можуть покриватись державної допомогою для місцевих інфраструктур відповідно до пункту 5 статті 56 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014, яким встановлено що дозволеними витратами будуть інвестиційні витрати на матеріальні та нематеріальні активи. Відповідно до пунктів 29 та 30 статті 2 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 матеріальні активи – це активи, що включають землю, будівлі та основні засоби, нематеріальні активи – це активи, які не мають фізичного або матеріального втілення, такі як патенти, ліцензії, ноу-хау або інша інтелектуальна власність. При цьому Регламент Комісії (ЄС) № 651/2014 не містить визначення інвестиційних витрат чи інвестиційної допомоги, тобто зазначені поняття вживаються в загальноприйнятому розумінні – як спрямування фінансування на придбання зазначених матеріальних та нематеріальних активів.
- (146) *ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» зазначає, що в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань відсутні відомості стосовно особи з назвою ТЦ «Барабашово», тобто суб'єкта, зазначеного в поданих Департаментом адміністративних послуг офіційних документах, взагалі не існує. Також ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» зазначає про непідтвердження інформації щодо захисту потенційно ущемлених прав значної кількості підприємців шляхом будівництва багатофункціонального торговельного комплексу.*
- (147) Відповідно до пункту 39 цього рішення ТЦ «Барабашово» є скороченням від торговельний центр «Барабашово». Також відповідні скорочення містяться на сайті торговельного центру «Барабашово» в мережі Інтернет за адресою: <https://barabashovo.kh.ua/>.
- (148) Скорочена назва зазначеного торгового об'єкта не є помилкою в контексті цієї Справи та не впливає на прийняте рішення по суті розгляду Справи.
- (149) Будівництво шляхопроводу тягне за собою скорочення близько 2000 торговельних об'єктів ТЦ «Барабашово», які розташовані на земельних ділянках, де буде здійснюватися зазначене будівництво. Тож будівництво багатофункціонального комплексу забезпечить захист потенційно ущемлених прав значної кількості підприємців шляхом будівництва багатофункціонального торговельного комплексу.
- (150) *ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» зазначає, що відсутні обґрунтування стосовно передання в подальшому інфраструктури багатофункціонального комплексу КП «Міський торговий ринок», а не суб'єкту, обраному на конкурентних засадах.*
- (151) Вказане заперечення не може бути взято до уваги з огляду на таке. Слід зазначити, що в Комітеті відсутня інформація щодо законодавчих підстав, які б передбачали обов'язок міської ради передавати в управління інфраструктуру багатофункціонального комплексу на конкурентних/конкурсних засадах.
- (152) Разом із тим, статтею 78 Господарського кодексу України передбачено, що комунальне унітарне підприємство утворюється компетентним органом місцевого самоврядування в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини комунальної власності і входить до сфери його управління. Орган, до сфери управління якого входить комунальне унітарне підприємство, є представником власника - відповідної територіальної громади

і виконує його функції у межах, визначених цим Кодексом та іншими законодавчими актами. Майно комунального унітарного підприємства перебуває в комунальній власності й закріплюється за таким підприємством на праві господарського відання (комунальне комерційне підприємство) або на праві оперативного управління (комунальне некомерційне підприємство).

- (153) Статтею 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлено, що право комунальної власності - право територіальної громади володіти, доцільно, економічно, ефективно користуватися і розпоряджатися на свій розсуд і в своїх інтересах майном, що належить їй, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування.
- (154) Отже, Надавач на підставі зазначених приписів законодавства обґрунтовує *право* міської ради на закріплення майна, що є власністю територіальної громади міста Харкова, на праві господарського відання за суб'єктом господарювання, що належить до комунального сектору економіки, а саме за Отримувачем. Водночас слід зауважити, що за умови, коли б передання багатофункціонального комплексу здійснювалося на відповідних конкурентних засадах, цей захід не вважався б державною допомогою в розумінні Закону, оскільки виключалась би одна з ознак державної допомоги – перевага для провадження окремих видів господарської діяльності. Отже, Комітетом були враховані обставини того, що передання багатофункціонального комплексу здійснюватиметься суб'єкту, який обраний не на конкурентних засадах, і саме тому захід визнається державною допомогою, яка **буде допустимою для конкуренції лише за умови виконання Надавачем встановлених зобов'язань**.
- (155) *ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко» зауважує щодо некоректності розрахунків стосовно використання КП «Міський торговий ринок» надходжень від передання в оренду торговельних об'єктів комплексу, наданих Департаментом під час розгляду Справи, зокрема, невідповідності чинному законодавству.*
- (156) Слід зазначити, що вказані розрахунки, надані Департаментом під час розгляду Справи, зокрема, щодо прогнозованих надходжень КП «Міський торговий ринок» від передання в оренду торговельних об'єктів комплексу, щодо прогнозованої собівартості забезпечення функціонування багатофункціонального комплексу та прогнозованого прибутку КП «Міський торговий ринок», наведені в мотивувальній частині рішення в розділі «Інформація, отримана під час розгляду справи». Висновок щодо цих даних сформувано Комітетом у рамках оцінки допустимості державної допомоги у пункті (104) при визначенні дотримання критерію допустимого розміру державної допомоги відповідно до пункту 6 статті 56 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014. При цьому Комітетом встановлено, що вимогу критерію не дотримано, внаслідок чого передбачено відповідні зобов'язання для Надавача, виконання яких забезпечить дотримання критерію. З урахуванням наведеного, державна допомога є допустимою лише за умови виконання Надавачем встановлених Комітетом зобов'язань.
- (157) Крім того зазначаємо, що постанова Кабінету Міністрів України від 12.08.2020 № 820 «Про затвердження примірних договорів оренди державного майна», на яку у своїх запереченнях посилається ПрАТ «Концерн АВЕК та Ко», передбачає два шляхи врегулювання сплати комунальних послуг їх надавачам: як безпосередньо шляхом сплати орендарем коштів на рахунок надавача комунальної послуги, так і шляхом компенсації витрат Балансоутримувачу. Отже, Отримувач державної допомоги, як Балансоутримувач комплексу, який понесе витрати зі сплати послуг водопостачання та водовідведення, постачання електроенергії для освітлення території

багатофункціонального комплексу тощо, має право самостійно сплачувати вартість цих послуг їх надавачам та компенсувати цю вартість від орендарів відповідно до умов нормативних документів, що будуть чинними на момент виконання Надавачем пункту 3 резолютивної частини цього рішення.

- (158) При цьому саме пункт 3 резолютивної частини цього рішення передбачає обов'язок Надавача державної допомоги розробити та затвердити відповідним актом механізм, який забезпечить контроль операційного прибутку Отримувача. Виконання цього зобов'язання не буде можливим без уточнення та чіткого врегулювання дохідної та витратної частини діяльності Отримувача державної допомоги щодо управління багатофункціональним комплексом.
- (159) *ПРАТ «Концерн АВЕК та Ко» заперечує проти включення висновку про визнання такою, що не є державною допомогою, підтримки суб'єктам господарювання – орендарям, визначеним за результатами аукціону за допомогою «Prozorro.Продажі» у формі передання в оренду торговельних об'єктів інфраструктури багатофункціонального комплексу, оскільки це не відповідає дійсним обставинам справи.*
- (160) Вказане заперечення не може бути взято до уваги з огляду на таке. Відповідно до пункту 115 розділу 4.3 Повідомлення Комісії щодо поняття державної допомоги згідно із статтею 107 (1) ДФЕС перевага [як ознака державної допомоги] може надаватись не тільки суб'єктам господарювання, які безпосередньо отримують державні ресурси (непряма перевага), а й іншим підприємствам. Захід може одночасно передбачати надання прямої переваги підприємству-отримувачу та непрямой переваги іншим підприємствам, зокрема, тим, які працюють на подальших рівнях здійснення певної діяльності. Отже, аналізу щодо наявності державної допомоги та її допустимості для конкуренції підлягають усі рівні використання державної підтримки в рамках повідомленого заходу.
- (161) Під час розгляду Справи встановлено, що фінансування з міського бюджету спрямовується КП «Міський торговий ринок» для будівництва багатофункціонального комплексу, при цьому передбачається, що кінцевими споживачами в контексті оренди торгових площ комплексу будуть підприємці-орендарі, що здійснюють безпосередньо діяльність із торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами. Багатофункціональний комплекс залишатиметься у власності територіальної громади в особі міської ради. Отже, за наведених умов, підприємці-орендарі отримують у користування місцеві ресурси, що може створювати переваги для провадження окремого виду господарської діяльності та спотворювати чи загрожувати спотворенням економічної конкуренції.
- (162) Підсумовуючи наведене, під час розгляду Справи Комітетом здійснено поглиблений аналіз допустимості для конкуренції повідомленої державної допомоги з урахуванням положень, зокрема Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», Угоди та відповідних правил регулювання державної допомоги Європейського Союзу. За результатами розгляду Справи встановлено, що повідомлена державна допомога є допустимою державною допомогою за умови виконання Надавачем зобов'язань, які повною мірою забезпечать дотримання умов, передбачених Законом, статтею 262 Угоди, статтею 56 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014. Тобто, державна допомога є допустимою **лише за умови виконання Надавачем встановлених Комітетом зобов'язань.**

- (163) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та розділом IX Порядку розгляду справ про державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 12.04.2016 № 8-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.2016 за № 686/28816, за результатами опрацювання всіх обставин справи, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

1. Визнати, що підтримка, яку надаватиме Департамент адміністративних послуг Харківської міської ради, відповідно до рішення 16 сесії Харківської міської ради 7 скликання від 08.11.2017 № 834/17 «Про затвердження Програми підтримки розвитку підприємництва у м. Харкові на 2018-2022 роки», проєкту рішення Харківської міської ради «Про внесення змін до кошторису витрат на виконання Програми підтримки розвитку підприємництва у місті Харкові на 2018-2022 роки за рахунок коштів бюджету міста Харкова на 2020 рік», суб'єктам господарювання-орендарям, визначеним за результатами аукціону за допомогою системи «Prozorro.Продажі», у формі передання в оренду торговельних об'єктів інфраструктури багатофункціонального комплексу в місті Харкові за адресою: вул. Льва Ландау, 182, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
2. Визнати, що підтримка, яку надаватиме Департамент адміністративних послуг Харківської міської ради, відповідно до рішення 16 сесії Харківської міської ради 7 скликання від 08.11.2017 № 834/17 «Про затвердження Програми підтримки розвитку підприємництва у м. Харкові на 2018-2022 роки», проєкту рішення Харківської міської ради «Про внесення змін до кошторису витрат на виконання Програми підтримки розвитку підприємництва у місті Харкові на 2018-2022 роки за рахунок коштів бюджету міста Харкова на 2020 рік», на період з 01.01.2020 по 31.12.2020 обсягом 109 837 064,00 (сто дев'ять мільйонів вісімсот тридцять сім тисяч шістдесят чотири) гривні комунальному підприємству «Міський торговий ринок» для фінансування будівництва багатофункціонального комплексу в місті Харкові за адресою: вул. Льва Ландау, 182, який буде передано в управління комунальному підприємству «Міський торговий ринок», **є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
3. Визнати, що державна допомога, вказана в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, **буде допустимою для конкуренції за умови виконання надавачем таких зобов'язань:** розробити та затвердити відповідним нормативно-правовим або розпорядчим актом механізм, який:
 - 1) передбачатиме контроль операційного прибутку, що буде отримувати комунальне підприємство «Міський торговий ринок» у процесі експлуатації новоствореного багатофункціонального комплексу за адресою: м. Харків, вул. Льва Ландау, 182, протягом строку експлуатації цього комплексу, із чітким врегулюванням дохідної та витратної частини діяльності комунального підприємства «Міський торговий ринок»,

зокрема, шляхом розробки та реалізації інвестиційного проєкту з урахуванням вимог законодавства у сфері інвестиційної діяльності;

- 2) забезпечуватиме зворотне спрямування (перерахування) комунальним підприємством «Міський торговий ринок» операційного прибутку, зазначеного в підпункті 1 пункту 3 резолютивної частини цього рішення, до бюджету міста Харкова.
4. Надавач державної допомоги зобов'язаний проінформувати Антимонопольний комітет України про виконання зобов'язань, викладених у пункті 3 резолютивної частини цього рішення, протягом одного року з дати отримання цього рішення.

Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», якщо за результатами проведеної перевірки встановлено, що неналежне використання державної допомоги призвело до надання незаконної державної допомоги, Уповноважений орган здійснює розгляд справи про державну допомогу відповідно до статей 11, 12 і 14 цього Закону.

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

О. ПІЩАНСЬКА